

Cel	Przedsięwzięcie	Typy projektów/rodzaje działań
Rozwój gospodarczy obszaru LGD	Podejmowanie nowych i rozwijanie istniejących działalności gospodarczych w tym wsparcie ekoinnowacji	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, w tym innowacyjnej oraz promocja wzrostu zatrudnienia, • Termomodernizacja obiektów z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, • Podnoszenie kompetencji i przekwalifikowanie pracowników niezbędne do sprostania zachodzący zmianom gospodarczym,
	Podniesienie efektywności ekonomicznej prowadzonej działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie tworzenia i rozwoju działalności gospodarczej z branż: rekreacyjno-rozrywkowej, gastronomicznej, edukacyjnej, medycznej, informatycznej, przemysłu metalowego, budowlanej, projektowej, fryzjersko-kosmetycznej, stolarskiej, reklamowo-poligraficznej.
Poprawa dostępności i jakości infrastruktury społecznej	Adaptacja i mitygacja do zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonywanie nowych i rewaloryzacja istniejących nasadzeń i terenów zielonych, w tym działania ukierunkowane na likwidację miejskich wysp ciepła wraz kompleksowymi działaniami informacyjno-edukacyjnymi w tym zakresie zmierzającymi do wzrostu poziomu wiedzy o przeciwdziałaniu zmianom klimatu oraz zasobach obszaru, • Działania zwiększające poziom zagospodarowania /retencjonowania wód, które mogą być uzupełniane przez przedsięwzięcia w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury wraz kompleksowymi działaniami informacyjno-edukacyjnymi w tym zakresie zmierzającymi do wzrostu poziomu wiedzy o przeciwdziałaniu zmianom klimatu oraz zasobach obszaru, • Działania ukierunkowane na magazynowanie wody, w tym w oparciu o ekosystemy w celu ochrony przez suszami i powodzią.
	Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa i doposażanie na obszarze LGD małej architektury w tym małej architektury edukacyjnej, • Przedsięwzięcia małej skali, obejmujące poprawę funkcjonalności, bezpieczeństwa i estetyki lokalnej przestrzeni, w tym wprowadzenie „zielonej” przestrzeni, • Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki, w oparciu o walory krajobrazowe i miejscowy potencjał turystyczny, • Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, • Ochrona dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego obszaru LGD, • Wsparcie dla produktu lokalnego, • Poprawa atrakcyjności turystycznej i wizerunkowej obszaru LGD, • Tworzenie miejsc spotkań mieszkańców i rozwoju kultury.

	<p>Rozwój infrastruktury służącej integracji i aktywizacji społeczności lokalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa infrastruktury związanej z edukacją, wolnym czasem, sportem i rekreacją; • Tworzenie ośrodków aktywnej społeczności i wykorzystanie infrastruktury (np. świetlic wiejskich) • Działania łączące w sobie komponent niskoemisyjny i turystyczny, takie jak dbałość o lokalną sieć dróg pieszo-rowerowych i dróg rowerowych m.in. prowadzących do miejsc zabytkowych; • Tworzenie miejsc rozwoju kultury • Termomodernizacja obiektów wraz z elementami odnawialnych źródeł energii w projektach bazujących na wykorzystaniu lokalnego potencjału rozproszonego; • Przywrócenie obiektom utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych obszarach oraz wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego i środowiskowego, • Modernizacja oraz doposażanie infrastruktury służącej społeczności lokalnej, w tym świetlic wiejskich
<p>Rozwój społeczny mieszkańców LGD</p>	<p>Poszerzenie oferty kulturalnej i krzewienie kultury wśród mieszkańców obszaru LGD</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Działania dotyczące dziedzictwa kulturowego, w tym usług w dziedzinie kultury, np. organizacji wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców obszaru LSR, promujących lokalną kreatywność, a także wspierających świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi, • Działania o charakterze kulturowym, a także poprzez organizowanie społeczności lokalnej i animacje społeczną. • Promocja mikroregionów kulturowych w kraju i za granicą. • Wsparcie kultury na wsi z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury. • Wsparcie podmiotów tworzących ofertę kulturalną dla społeczności na obszarze LGD. • Wspieranie aktywności i integracji społeczności lokalnej.
		<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie nowych miejsc edukacji przedszkolnej, • Utrzymanie miejsc przedszkolnych, • Rozwijanie jakości edukacji przedszkolnej, • Oferowanie zajęć dodatkowych, zajęć kompensacyjnych i wyrównujących szanse dzieci przedszkolnych, • Rozwijanie kompetencji kadr w przedszkolach, • Zwiększenie dostępu do specjalistów w zakresie wczesnej diagnozy na poziomie przedszkoli (w tym psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, zaburzeń SI). • Wsparcie uczniów w rozwijaniu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, społecznych i społeczno-emocjonalnych, w tym innowacyjnych, kreatywnych przedsiębiorczych, cyfrowych, w obszarze sztucznej inteligencji, • Realizacja działań społeczno-wychowawczych (w tym eko-edukacja oraz działania antydyskryminacyjne) • Działania więziotwórcze szkoły polegające na wzmocnienie relacji szkoła-nauczyciele-rodzice-uczniowie

	<p>Podniesienie kwalifikacji lub kompetencji dzieci i młodzieży zwiększających ich szanse edukacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem. • Podnoszenie kompetencji i wiedzy nauczycieli, w tym nauczycieli świetlic szkolnych. • Realizacja kompleksowych programów rozwoju szkół, obejmujących m.in. rozwój kompetencji kluczowych w tym dla rozwoju zielonych gałęzi gospodarki, cyfryzację edukacji, realizację działań społeczno-wychowawczych, • Przygotowanie kadr kształcenia zawodowego, szkolenia branżowe dla nauczycieli kształcenia zawodowego u pracodawców, • Wsparcie szkolnictwa zawodowego w tym rozwój staży u pracodawców i wzmocnienie współpracy szkół z pracodawcami, • Wsparcie zajęć pozalekcyjnych służących rozwojowi kompetencji, umiejętności, uzdolnień, zainteresowań uczniów w tym m.in.: zgodnych z potrzebami rynku pracy, proinnowacyjnych, cyfrowych, pobudzających kreatywność itp., • Działania na rzecz edukacji włączającej m.in. podnoszenie kompetencji kadr w zakresie organizacji lub podnoszenia jakości edukacji włączającej i zajęcia specjalistyczne dla dzieci, uczniów z niepełnosprawnościami w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym (wsparciem specjalistycznym mogą zostać objęte także osoby z otoczenia uczniów), • Wyposażenie w odpowiednie pomoce naukowe dla kadry pedagogicznej, materiały dydaktyczne dla uczniów i przedszkolaków, • Wsparcie na rzecz poradni psychologiczno-pedagogicznych, • Działania na rzecz upowszechnienia poradnictwa edukacyjnego i doradztwa zawodowego.
--	--	--

	<p>Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia i podnoszenia kwalifikacji i umiejętności osób dorosłych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie osób dorosłych w zakresie kompetencji lub umiejętności podstawowych realizowane poza Bazą Usług Rozwojowych, poprzez zastosowanie modelu „Ścieżki poprawy umiejętności” (upskilling pathways), dotyczące wyłącznie nabywania kompetencji lub umiejętności podstawowych. • Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych, w tym uniwersytetów III wieku (UTW) poprzez wsparcie wykorzystania istniejącej infrastruktury edukacyjnej, kulturowej itp. jako punktów animowania pozaformalnej edukacji osób dorosłych w środowisku lokalnym - na przykładzie Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE), • Tworzenia i działania uniwersytetów III wieku (UTW). • Działania społeczne poświęcone zdobywaniu wiedzy w oparciu o zasoby lokalne, • Wsparcie wzmocnienia kapitału społecznego; • Umożliwienie lokalnym społecznościom inicjowania i realizacji w sposób partycypacyjny działań rozwojowych odpowiadających na wyzwania społeczne, gospodarcze i środowiskowe danego obszaru; • Organizacja kursów i szkoleń e-inclusion, • Organizacja kursów i szkoleń aktywizujących lokalną społeczność, • Podejmowanie działań w ramach inicjatywy uczenia się przez całe życie, • Rozwój usług zdrowotnych i społecznych na rzecz osób wymagających wsparcia.
		<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój usług zdrowotnych lub społecznych na rzecz osób z kategorii wysokiego ryzyka socjalnego, seniorów, osób z niepełnosprawnościami i innych osób wymagających wsparcia oraz ich otoczenia, • Usługi świadczone w bezpiecznych i niestygmatyzujących miejscach, w tym m.in. dziennych domach, ośrodkach wsparcia, domach sąsiedzkich. • Rozwój usług opiekuńczych, szkolenia z zakresu zakładania miejsc opieki i świadczenia usług społecznych oraz wsparcie kadry i opiekunów faktycznych (nieformalnych) • Tworzenie mieszkań wspomaganych i chronionych oraz dostosowanie mieszkań z dodatkowym wsparciem w tym m.in. z usługami opiekuńczymi, asystenckimi, specjalistycznymi, terapeutycznymi oraz wsparcie mieszkalnictwa adaptowalnego, • Wspieranie/tworzenie miejsc integracji społecznej, umożliwiających wspólne spędzanie wolnego czasu w przestrzeni publicznej, zachęcających mieszkańców do uczestnictwa w sąsiedzkich spotkaniach i wspólnym działaniu na rzecz ożywiania przestrzeni publicznej m.in. klubów seniora, świetlic. • Podejmowanie działań rozwojowych przy współudziale lokalnych partnerów publicznych, społeczno-gospodarczych i mieszkańców danego obszaru, • Podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów oraz odkrywanie i wyzwalamie lokalnego potencjału,

	<p>Usługi społeczne i przeciwdziałanie wykluczeniu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie ukierunkowane na zwiększanie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, zwiększenie mobilności i aktywności społecznej i rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, w tym na obszarach najbardziej nimi dotkniętych, projekty z zakresu edukacji obywatelskiej; upowszechnianie form wolontariatu; rozwój inicjatyw budujących świadome i aktywne społeczeństwo, • Wsparcie partnerów społecznych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych, z zakresu rozwoju instytucjonalnego organizacji, w tym doradztwa strategicznego, poprawy jakości zatrudnienia, możliwości rozwoju pracowników, współpracowników, członków, wzmocnienia roli organizacji w dialogu społecznym, • Wsparcia regionalnych federacji, zrzeszeń, porozumień organizacji bądź centrów w celu wzmocnienia ich roli w budowaniu potencjału mniejszych organizacji funkcjonujących na danym terytorium bądź o podobnej specyfice działalności, dysponujących na danym obszarze wystarczającym potencjałem organizacyjnym do realizacji tego typu projektów, • Działania wspierające rozwiązania z zakresu aktywnej integracji społeczno-zawodowej realizowane w oparciu o formy wsparcia środowiskowego oraz deinstytucjonalizację usług publicznych, • Tworzenie Centrów Aktywności Senioralnej, tworzeniem ośrodków aktywnej społeczności (Mobilnych Centrów Animacji Młodzieżowej), • Wsparcie lokalnej infrastruktury społecznej powiązanej z m.in.: procesem integracji społecznej, formami wsparcia środowiskowego, deinstytucjonalizacją usług publicznych, działaniami związanymi ze wsparciem osób starszych, działaniami zmierzającymi do przeciwdziałania wyludnianiu się wsi i zmniejszaniu różnic rozwojowych; • Dopasowanie infrastruktury na potrzeby różnych form mieszkaniowych (takich jak: mieszkania chronione, wspomagane, treningowe), • Działania polegające na czerpaniu korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji publicznych; • Rozwój i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-zdrowia, e-edukacji, e-kultury, danych przestrzennych; • Projekty wzmocniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług.
--	--	--